

Kaupunginhallitus

Aika 03.11.2025 klo 15:00 -**Paikka** Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone (Tulliportinkatu 31)

Lisätietoja

Käsitteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
3	Osavuosikatsaus tammi-syyskuu 2025	5
4	Vuoden 2026 veroprocentit	8
5	Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026 - 2029	11
6	Kuopion strategia vuoteen 2035	16
7	Kaupunginvaltuuston kokouspäivät vuonna 2026	19
8	Eronpyyntö Savo-Pielisen jätelautakunnan varajäsenyydestä	21
9	Eronpyyntö varavaltuutetun toimesta	23
10	Kaupunginhallituksen tiedonantoja 3.11.2025	25
11	Kaupunginhallituksen muut asiat 3.11.2025	27

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Eskelinen Aleksi	puheenjohtaja	
	Kaartinen Tiina	1. varapuheenjohtaja	
	Pääkkö Sakari	2. varapuheenjohtaja	
	Ahonen Jenna	jäsen	
	Backnäs Teemu	jäsen	
	Berg Marja	jäsen	
	Hakokivi Nina	jäsen	
	Karkulahti Saara	jäsen	
	Korhonen Kari	jäsen	
	Linnanmäki Vesa	jäsen	
	Savolainen-Lipponen Teija	jäsen	
	Airaksinen Tanja	valtuuston puheenjohtaja	
	Savolainen Leila	valtuuston 1.	
		varapuheenjohtaja	
	Auvinen Harri	valtuuston 2.	
		varapuheenjohtaja	
	Soile Lahti	esittelijä	kaupunginjohtaja
	Jari Kyllönen	muu osallistuja	apulaiskaupunginjohtaja
	Pekka Vähäkangas	muu osallistuja	apulaiskaupunginjohtaja
	Kirsi Soininen	muu osallistuja	markkinointijohtaja
	Tero Oinonen	pöytäkirjanpitäjä	hallintojohtaja

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 03.11.2025

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

2**Pöytäkirjantarkastajat**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavana torstaina (pyhäpäivän sattuessa seuraavana arkipäivänä). Pöytäkirja lähetetään puheenjohtajalle, pöytäkirjanpitäjälle ja pöytäkirjantarkastajille sähköisesti allekirjoitettavaksi. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.kuopio.fi) kuntalain 140 §:n mukaisesti. Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Sakari Pääkkö ja Marja Berg.

Päätös

3**Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2025**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

3312/02.02.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153

taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, puh. 044 718 2788

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee vuoden 2025 kolmannen osavuositarkastuksen tiedoksi ja toimittaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös**Selostus**

Osavuositarkastukseen sisältyy käyttötalouden ja investointien seuranta 30.9. tilanteesta, palvelualueiden ja taseyksiköiden tilinpäätösennuste, tuloslaskelmaennuste, mittaritiedot sekä johdon katsaukset. Keskeisten konserniyhteisöjen osuudessa on selvitetty yhdeksän kuukauden toteumatilannetta sekä ennustetta koko vuodelle.

Kaupungin talouden arvioidaan olevan vuoden 2025 tilinpäätöksessä -9,9 milj. euroa alijäämäinen, mikä merkitsee noin 2,6 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempaa tilannetta. Kun verrataan toteumatilannetta viime vuoteen, on syyskuun lopun tulos 17,8 milj. euroa paremmalla tasolla. Tarkastelu antaa viitteitä siitä, että koko vuosi tulisi päätymään jopa selkeästi talousarviota paremmaksi. Epävarmuutta talouden ennakkoinnissa synnyttävät erityisesti suhdannetilanteesta aiheutuva tulojen hiipuminen sekä työllisyydenhoidon kuntarahoitusosuuden kasvu.

Kaupungin toimintakatteen (palvelujen nettokustannuksen) koko vuodelta arvioidaan toteutuvan 6,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempana, yhteensä -311,3 milj. euron määräisenä.

Keskeiset ennusteissa toimintakatetta parantavat erät ovat tilapalveluissa. Kaupunkiympäristön arvioidaan pystyvän kattamaan tulovajauksen menoja säästämällä. Raportilta löytyvät yksityiskohtaisemmat selvitykset ennusteen taustalla olevista tekijöistä.

Verotuloennuste on heikentynyt kuluvan vuoden mittaan työttömyyden kasvaessa. Palkkasumman kasvu on pienentymässä, eivätkä yritysten näkymät ole toivotunlaiset. Rakentamisen lähes täydellinen pysähtyminen rapauttaa kiinteistöverotuottoa. Valtionosuustulot paikkaavat osin tulo-rahoituksen kertymää. Rahoitustuottoihin ja -kuluihin arvioitu tytäryhtiön osingonmaksu muuttuu luonteeltaan pääoman palautukseksi ja kirjautuu taseen puolelle, joten tuloslaskelmaennustetta on tästä syystä muutettu. Rahoitusnettoa voi parantaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen sidosyksikköyhtiöille tekemä esitys osingonjaosta vielä loppuvuonna 2025, johon kaupungin konsernijaosto otti myönteisen kannan kokouksessaan 20.10.2025, § 59.

Talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet ovat jatkuneet ja niiden arvioidaan toteutuvan lähes täysimääräisinä. Tavoitteesta jäädään ainoastaan hankintojen ja verotulojen kohdalla.

Investointimenojen arvioidaan jäävän 3,4 milj. euroa talousarviota pienemmiksi. Talonrakennushankkeissa Tilapalveluiden investointimäärärahamuutokset ovat olleet kaupunginvaltuuston käsittelyssä. Investointien loppusumma pienenee, kun osassa hankkeita kustannusarviot ovat alittuneet ja useampivuotiset hankkeet ajoittuvat alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen. Kaupunkiympäristön investoinneissa Pienen Neulamäen yritysalueen kunnallistekniset hankkeet eivät etene. Rakentamisen painopistettä on siirretty Kylmämäen ja Matkuksen tonttien esirakentamiseen.

Kaupungin lainamäärän arvioidaan olevan 514,5 milj. euroa vuoden lopussa, mikä on n. 10 milj. euroa vähemmän kuin talousarvioon merkitty. Pitkäaikaisia lainoja on tuolloin n. 4065 euroa/asukas. Vuosikatteen tuoma tulo-rahoitus ja investointihankkeiden eteneminen vaikuttavat rahoitustarpeeseen. Koska kassatilanne on ollut vahva, arvioidaan, että koko talousarviovuoden lainanottovaltuutta ei tarvitse käyttää.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 69 §.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Kuopion kaupunki

Kokouskutsu

33/2025

7

Kaupunginhallitus

03.11.2025

Liitteet

Seurantaraportti tammi-syyskuu 2025

4**Vuoden 2026 veroprosentit**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

8307/02.03.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153

taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, puh. 044 718 2788

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Kuopion veroprosentteja ei muuteta ja ne ovat vuonna 2026

- tuloveroprosentti 8,10 %

ja kiinteistöveroprosentit

- maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti 1,30 %
- vakituiseen asumiseen käytettävä rakennus 0,62 %
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,35 %
- voimalaitosrakennus 2,50 %
- rakentamaton rakennuspaikka 3,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Päätös**Selostus**

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan on ilmoitettava verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Tuloveroprosentti ilmoitetaan prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Kiinteistöverolain

11 §:n mukaan kunnanvaltuusto päättää kunnassa sovellettavat kiinteistöveroprosentit laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa sadasosan tarkkuudella vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa tuloveroprosentin.

Kuopion kaupungin verotuloarvio vuodelle 2026 perustuu 22.9.2025 valtiovarainministeriön julkaisemaan kuntatalousohjelmaan sekä syyskuussa päivitettyyn Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Suuri kasvuprosentti kunnallis- ja yhteisöverossa selittyy suurelta osin kuluvan vuoden pohjaluvusta, joka tulee jäämään verrattain alhaiseksi, sillä kunnallisveron kasvu vuodesta 2024 on lähellä nollaa ja kunnallisveroon tehdystä talouden tasapainotusohjelman mukaisesta 1,0 milj. euron lisäyksestä. Vuodelle 2026 esitetään lukuisia veroperustemuutoksia, mm. kevennyksiä palkansaajien verotukseen. Nämä muutokset tehdään kuntatalousneutraalisti ja kompensoidaan kuntien valtionosuusmaksatuksissa. Kiinteistöveroon ei ole arvioitu nousua asuntorakentamisen edelleen jatkuvan heikon kasvun vuoksi.

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen mukaiset verotuloarviot ovat seuraavat:

Verotulot	TP	Ennuste	TA
M€	2024	2025	2026
Kunnallisvero	226,4	227,2	241,9
<i>Muutos-%</i>	-0,6 %	0,4 %	6,5 %
Yhteisövero	24,8	22,7	23,9
<i>Muutos-%</i>	-17,0 %	-8,5 %	5,5 %
Kiinteistövero	51,4	52,2	52,2
<i>Muutos-%</i>	2,0 %	1,5 %	0,0 %
Verotulot yhteensä	302,6	302,1	318,0
<i>Muutos-%</i>	-1,8 %	-0,2 %	5,3 %

Kiinteistöveroprosenttien vaihteluväli on kiinteistöverolaissa määritelty alla olevan mukaiseksi. Rinnalla ovat Kuopion kaupungin kuluvalle vuodelle päätetyt kiinteistöveroprosentit ja verotusarvojen pohjalta lasketut verot prosenteittain. On huomioitava, että talousarviovuosittain tilitetään osin edellisen vuoden maksuunpantuja veroja ja osin meneillään olevan verovuoden kiinteistöveroja tilittyy seuraavan vuoden alussa. Vuoden 2025 kiinteistöverotulot ovat arviolta yhteensä 52,2 milj. euroa.

Kiinteistöveroprosentit	Vaihteluväli 2026	Kuopio 2025	Maksuunpantu kiinteistövero, 2025, M€
Maapohjan yleinen	1,30 – 2,00	1,30	7,54
Rakennusten yleinen	0,93 – 2,00	1,30	20,84
Vakituinen asuinrakennus	0,41 – 1,00	0,62	21,21
Muu asuinrakennus	0,93 – 2,00	1,35	2,86
Voimalaitos	0,93 - 3,10	2,50	0,0
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 – 6,00	3,00	0,35
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 – 2,00	0,00	0,0

Vuoden 2026 talousarvio on valmisteltu verotuloarvioltaan nykyisten veroprosenttien mukaisena. Kaupunginhallituksen käsittelyssä oleva talousarvioesitys on keskeisiltä luvuiltaan paremmalla tasolla kuin 2.9.2025 § 268 annettu talousarviokehys. Kaupungin talouden kokonaistavoitteet toteutuvat ja investoinneille saadaan 67 %:n tulo-rahoitus.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 111 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyse on asiakokonaisuudesta mistä on lainsäädännössä säädetty tai muussa kuntaa koskevassa ohjeistuksessa määrätty. (KH 21.10.2024 § 293).

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 334

21.10.2025
03.11.2025

5

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026 - 2029

Kaupunginhallitus 03.11.2025
4034/02.02.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153
taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, puh. 044 718 2788
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää:

a. ehdottaa kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2029 taloussuunnitelman siihen liittyvine tavoitteineen, yleis- ja erityisperusteluineen sekä sitovuus- ja toimintaohjeineen.

b. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että talousarviossa annetaan valtuutus jatkaa jo aloitetut, mutta tilinpäätöksessä 2025 keskeneräisiksi todettavat investointihankkeet vuodelle 2026 varatun kohdekohtaisen määrärahan puitteissa tai sisältyen nk. hankkeiden päättämiseen varattuun määrärahaan.

c. ehdottaa, että kaupunginvaltuusto antaa kaupunginhallitukselle valtuuden käynnistää uusien yritystilojen ja -alueiden rakentamis- ja ostohankkeita sekä kaupungin kehityksen kannalta olennaisia investointeina käsiteltäviä kumppanuus- ja kehityshankkeita kokonaiskustannusarvioltaan enintään 5 milj. euron rajaan saakka. Mahdolliset hankkeet tuodaan kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi talousarviomuutoksina.

d. ehdottaa, että kaupunginvaltuusto oikeuttaa talousjohtajan nostamaan talousarviovuoden aikana enintään talousarvion rahoituslaskelman pitkäaikaisten lainojen lisäyksen osoittaman määrän rahoitusta kaupungin maksuvalmiuden sitä edellyttäessä, kilpailuttamaan rahoituksen hankinnan, sopimaan tarkemmat lainaehdot sekä nostoajankohdat. Lisäksi valtuusto oikeuttaa talousjohtajan ylittämään lainojen nettomuutoksen sillä määrällä, millä edellä kohdassa 3 tarkoitettuja toimenpiteitä toteutetaan käynnistämismuutoksen puitteissa talousarviovuoden aikana.

e. ehdottaa, että kaupunginvaltuusto valtuuttaa talousjohtajan nostamaan tilapäisluottoa enintään 50 milj. euroa maksuvalmiuden turvaamiseksi.

f. ehdottaa, että kaupunginvaltuusto, että se korottaa talouden tasapainotustoimenpiteenä Kuopion Tilapalvelujen peruspääoman koron 17,3 milj. euroon vuonna 2026.

Kaupunginhallitus § 334
Kaupunginhallitus

21.10.2025
03.11.2025

g. että talous- ja omistajaohjaus oikeutetaan korjaamaan kirjoitusvirheet ja tekemään tekstiin teknisluontoisia korjauksia.

Päätös

Liitteet Talousarvio 2026 kaupunginjohtajan esitys

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.10.2025 § 334

Valmistelijat / lisätiedot:
talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153
taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva, puh. 044 718 2788
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus aloittaa vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2029 taloussuunnitelman käsittelyn kokouksen jälkeen pidettävässä seminaarissa.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Kuntalain säännökset talousarviosta

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 334

21.10.2025
03.11.2025

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Lautakuntien ja jaostojen talousarvioesitykset

Lautakunnat ja jaostot ovat käsitelleet talousarvioesitykset seuraavasti:

- Konsernijaosto on 11.9.2025 § 21 käsitellyt elinvoima- ja konsernipalvelujen toimialan, yleishallinnon ja Kuopion Tilapalvelujen talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa <https://kuopio.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025566-4>
- Elinvoimajaosto on 11.9.2025 § 9 käsitellyt elinvoima- ja konsernipalvelujen toimialan ja Kuopion työllisyysalueen talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa <https://kuopio.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025567-9>
- Sivistyslautakunta on 16.9.2025 § 28 käsitellyt sivistyslautakunnan talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa <https://kuopio.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025572-3>
- Kaupunkirakennelautakunta on 17.9.2025 § 170 käsitellyt kaupunkiympäristön palvelualueen talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 334

21.10.2025
03.11.2025

<https://kuopio.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025562-3>

- Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta on 17.9.2025 § 69 käsitellyt hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan talousarvioesityksen, linkki esitykseen ohessa

<https://kuopio.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025570-10>

Talousarvion valmistelu

Kaupunginhallitus käsitteli ensimmäisen kerran vuoden 2026 talousarviokehystä kokouksessaan 26.5.2025, § 169 ja antoi koko kaupungin valmistelua koskevat puitteet tuloslaskelmatasolla. Samassa yhteydessä todettiin, että valtuustokauden vaihduttua kehystä tarkastellaan uudelleen. Vallitsevassa suhdannetilanteessa uudelleentarkastelu olikin tarpeellista, sillä mm. verotuloarvioita vuodelle 2026 on koko ajan pienennetty ja valtionosuuksien tiedot valtion budjettiesityksen myötä tarkentuneet. Kehystarkistuksesta 2.9.2025, § 268 valmistelu eteni lautakuntiin ja jaostoihin kaupunginhallituksen antaman toimintakatekehityksen evästyksin. Investointisuunnitelma on valmistelu talouden tasapainotusohjelman linjausten mukaisesti 75 milj. euron tasoon.

Valmistelu jaostoissa ja lautakunnissa toteutui erittäin vastuullisesti ja loppujen lopuksi kaupunginjohtajan on ollut mahdollista antaa toimintakatteeltaan 1,3 milj. euroa kehystä paremmalla tasolla oleva talousarvioesitys. Verotuloarviota jouduttiin pienentämään, mutta valtionosuuksien määrä tarkentui suuremmaksi. Vuosikatteen tuoma tulorahoitus riittää 2/3:aan investointeista, mitä voidaan pitää riittävänä. Vaikka vuoden 2026 talousarvioesitys on -2,1 milj. euroa alijäämäinen, se on lopputulemaltaan talouden tasapainotusohjelman linjausten mukainen ja vie kohti tasapainoista taloustilannetta vuonna 2027. Talousarvioesitys vuodelle 2026 ei sisällä kunnallisveroprosentin eikä kiinteistöveroprosenttien korotuksia.

Talousarviokirja sisältää arvioinnit riskeistä, vaikutuksista lapsiin ja nuoriin, ympäristöön, yrityksiin sekä maaseutuun. Talousarviokirja sisältää yhteenvedon vuoden 2026 talousarvioon sisältyvistä tasapainotustoimenpiteistä. Uutena talousarviossa ovat ilmastobudjetoinnin toimenpiteet koko kaupungin tasolla vuonna 2026.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys esittelymateriaaleineen ja tiedotteineen on julkistettu 9.10.2025 ja materiaali löytyy osoitteesta [Talousarvio - Kuopio](#)

Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle on esitelty talousarvion sisältöä infotilaisuudessa 20.10.2025. Kaupunginhallitus antaa talousarvioesityksen ja esityksen veroprosenteista kokouksessaan 3.11.

Kaupunginhallitus

§ 334

21.10.2025

Kaupunginhallitus

03.11.2025

Kaupunginvaltuusto käy lähetekeskustelun talousarviosta 17.11.2025 ja päättää talousarviosta vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmasta 2026-2029 kokouksessaan 1.12.2025.

Kuopio 2035 -strategian valmistelua tehdään parhaillaan. Samoin johtamisjärjestelmän uudistus on käynnissä. Näitä koko kaupungin toimintaan vaikuttavia muutoksia ei vielä sisälly tähän talousarvioesitykseen. Osin on myös jouduttu käyttämään aikaisempia termejä, kun tarkoitetaan usean eri vastuualueen yhteen kokoavia tietoja. Kun päätökset on tehty, käynnistetään strategisten tavoitteiden konkretisointi vuoden 2026 toimenpiteiksi kaupungin palveluissa. Johtamisjärjestelmän muutokset tulevat olemaan talousarvion näkökulmasta osin teknisiä, koska keskeiset koko kaupungin tason euromäärät eivät muutu. Mutta joiltakin osin 1.1.2026 muuttuvan johtamisjärjestelmän vuoksi talousarvion euromääristä sisältöä on tarkasteltava uudelleen eri toimielimissä. Muutettu talousarvio tuodaan päätöksenteon eri vaiheisiin myöhemmin tarkentuvan aikataulutuksen mukaisesti vuoden 2026 puolella.

Toimivallan peruste

Hallintosäytäö 68 §

Vaikutusten arviointi

Liitteenä oleva talousarvioesitys sisältää vaikutusten arvioinnin.

6**Kuopion strategia vuoteen 2035**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

7957/00.01.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
vs strategiaohtaja Kirsi Soininen
puh. 044 718 2020
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se:

- a. hyväksyy liitteenä olevan Kuopio 2035- strategian
- b. toteaa, että hyväksytty strategia korvaa aiemmin voimassa olleen Kuopio 2030 -strategian

Päätös**Selostus**

Kuopion strategia kertoo kaupungin halutun tulevaisuudenkuvan ja päämäärät. Strategia toimii johtamisen välineenä, ohjaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua ja luo punaisen langan suunnitelmalliselle kehittämiselle.

Strategiaa ja yhteisiä suuntaviivoja tarvitaan muuttuvassa toimintaympäristössä. Myös kuntalaki edellyttää, että jokaisessa kunnassa on oltava voimassa oleva kuntastrategia ja se on tarkastettava vähintään kerran valtuustokaudessa. Kuopion nykyinen strategia on uudistettu vuonna 2017 ja päivitetty vuonna 2022.

Kuntalain 37 §:n mukaan kuntastrategiassa tulee päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista muutoksista. Strategian toteutumista tulee myös arvioida ja seurata.

Kuopion strategia ei ole ainoastaan kaupunkiorganisaation strategia vaan koko kaupunkiyhteisön strategia, sillä strategian toteuttamisessa Kuopion kaupunki on yksi toimija

muiden rinnalla. Keskeisiä kumppaneita strategian toteuttamisessa ovat yritykset, järjestöt ja yhteisöt sekä kuntalaiset.

Kuopion kaupunkiyhteisön strategian uudistaminen on käynnistetty loppusyksystä 2024. Strategian valmisteluun ovat osallistuneet kaupungin päättäjät, henkilöstö ja johto. Strategian laadintaan ovat eri vaiheissa osallistuneet laajasti myös kuntalaiset, elinkeinoelämän edustajat, lapset ja nuoret, kansainväliset opiskelijat sekä muut sidosryhmät. Strategiaprosessi on haluttu pitää mahdollisimman avoimena ja osallistavana. Uutena toimintamallina käynnistettiin erityinen strategialuonnoksen dialogivaihe, jossa luonnokseen ottivat kantaa valtuustoryhmät, kaupunginhallitus, lautakunnat, henkilöstö, asukkaat, sidosryhmät ja vaikuttamistoimielimet. Näissä keskusteluissa nousi esille huomioita mittareihin, tavoitteisiin ja painotuksiin. Huomiot on yhteensovitettu lopulliseen strategiaan ja otetaan huomioon myöhemmin ohjelmatyössä. Strategia menee päätöksentekoon marraskuussa, ensin kaupunginhallitukselle 3.11. ja lopulta kaupunginvaltuustolle 17.11.2025.

Uusi strategia on muutosvoimainen. Se ottaa kantaa voimakkaasti muuttuvaan toimintaympäristöön ja sen haasteisiin painottaen elinvoimaa, kilpailukykyä ja uudistumista. Keskeinen strateginen tavoite on sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys.

Muutosvoimainen strategia on organisaation uudistumista ohjaava strateginen kokonaisuus, joka toimii aktiivisena muutoksen käynnistäjänä ja ohjaajana. Se uudistaa rakenteita ja toimintatapoja, herättää tunteita ja sitouttaa ihmiset mukaan. Muutosvoimainen strategia tukee kulttuurin ja johtamisjärjestelmän kehittymistä sekä vahvistaa kykyä reagoida toimintaympäristön muutoksiin. Uusi strategia rakentuu sekä rationaaliselle että emotionaaliselle perustalle, mikä edistää strategian juurtumista arjen toimintaan.

Muutos, mitä strategialla tavoitellaan kiteytyy seuraaviin osa-alueisiin:

Kuopion kilpailukykytekijät ja elinvoima vahvistavat kaupungin vaikuttavuutta kuntakentässä. Tavoitteena on rakentaa kaupunki, joka erottuu positiivisesti ja houkuttelee asukkaita, yrityksiä ja kumppaneita.

Kuopio on kestävä, terveellinen ja turvallinen kaupunki niin luonnolle kuin ihmisille. Kaupungin kehittämisessä painotetaan ekologisia ratkaisuja, hyvinvointia ja turvallisuutta, jotka tukevat kestävää kasvua ja elämänlaatua.

Asukkaiden kuuluminen ja kuuleminen ovat keskeisiä periaatteita. Osallisuus, yhteisöllisyys ja myönteinen asukaskokemus luovat perustan kaupungin kehittämiselle ja vahvistavat luottamusta päätöksentekoon.

Tasapainoinen talous mahdollistaa liikkumavaran ja kestäväen kehityksen. Talouden hallinta on edellytys palveluiden turvaamiselle ja uusien avauksien toteuttamiselle.

Organisaatio toimii ketterästi ja ratkaisukeskeisesti. Hyvä henkilöstö- ja asukaskokemus ovat toiminnan ytimessä, mikä tukee tehokkuutta, vaikuttavuutta ja jatkuvaa uudistumista.

Strategia on valintatyökalu ja suunnitelma menestyksestä tulevaisuudessa. Kuopio 2030-strategian arvioinnin yhteenvetona uusi strategia haluttiin luoda aiempaa tiiviimmäksi, keskittyen olennaisiin asioihin sekä sisältäen vähemmän tavoitteita ja mittareita.

Tiivistä strategiaa tulevat täydentämään strategian toteutusohjelmat, joissa määritellään tarkemmin osa-aluekohtaiset tavoitteet ja mittarit. Ohjelmavaihe käynnistetään keväällä 2026 ja sen ohjausvaikutus on merkittävä. Ohjelmat ovat poikkihallinnollisia, yhteismitallisia ja koko kaupunkia yhdistäviä. Niiden peruseriaatteet täsmentyvät ohjelmatyön alussa.

Uutena elementtinä strategiaan sisältyvät asiakaslupaukset henkilöstölle, asukkaille, yrityksille ja osaajille. Nämä lupaukset kiteyttävät sen, mitä Kuopio haluaa tarjota eri sidosryhmilleen. Lupaukset tarkentuvat strategian ohjelmavaiheessa ja toimivat tärkeänä osana kaupungin viestintää ja brändiä.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 14 §, Kuopion kaupungin hallintosääntö 2 §

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnit tehdään strategiaa toteuttavien ohjelmien yhteydessä.

Liitteet 7957/2025 Liite: KUOPIO 2035 -strategia
7957/2025 Liite: KUOPIO2035_muutokset

7**Kaupunginvaltuuston kokouspäivät vuonna 2026**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

8150/00.01.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto kokoontuu vuonna 2026 selostuksessa mainittuina päivinä.

Päätös**Selostus**

Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättämääränsä aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Hallintopalvelut on koonnut alustavasti luonnoksen, jonka mukaan kaupunginvaltuusto kokoontuisi vuonna 2026 seuraavasti:

Varsinaiset kokoukset:

- ma 16.2. klo 18.00
- ma 23.3. klo 18.00 (talousarvio poikkeamat 2025)
- ma 20.4. klo 18.00
- ma 18.5. klo 18.00 (tilinpäätös 2025)
- ma 8.6. klo 18.00
- ma 21.9. klo 18.00
- ma 26.10. klo 18.00
- ma 16.11. klo 9.00 (talousarvio keskustelu ja päätös sekä veroproositit)
- ma 14.12. klo 18.00

Kaupunginvaltuuston seminaarit, iltakoulut ja infot:

- ma-ti 26.-27.1. Seminaarimatka
- ma 9.3. klo 17.00 iltakoulu
- ma 11.5. klo 9.00-16.00 Strategiaseminaari
- ma 24.8. klo 15.30-19.00 Talousseminaari
- ma 5.10. klo 15.00 Talousarvio 2027 -info

Toimivallan peruste

Kuntalaki 94 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on hallinnon sisäisiä järjestelyjä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).

8**Eronpyyntö Savo-Pielisen jätelautakunnan varajäsenyydestä**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

232/00.00.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Tarja Laitiselle eron Savo-Pielisen jätelautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee hänen tilalleen uuden varajäsenen Savo-Pielisen jätelautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös**Selostus**

Tarja Laitinen (kok.) pn pyytänyt eroa Savo-Pielisen jätelautakunnan varajäsenyydestä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Merkitään, että Tarja Laitinen on Laila Leskisen henkilökohtainen varajäsen Savo-Pielisen jätelautakunnassa.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Toimivallan peruste

Kuntalaki (410/20215) 70 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on yksilöä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).

9**Eronpyyntö varavaltuutetun toimesta**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

232/00.00.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto myöntää Janika Pasaselle eron varavaltuutetun toimesta.

Päätös**Selostus**

Janika Pasanen (sd.) on pyytänyt eroa kaupunginvaltuuston varavaltuutetun toimesta henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Merkitään, että Janika Pasanen on sdp.:n 11. varavaltuutettu.

Kuntalain § 70 mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Toimivallan peruste

Kuntalaki (410/2015) § 70

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on yksilöä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).

Kuopion kaupunki

Kokouskutsu

33/2025

24

Kaupunginhallitus

03.11.2025

10**Kaupunginhallituksen tiedonantoja 3.11.2025**

Kaupunginhallitus 03.11.2025

6/00.01.01/2025

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksiantoasiat tiedoksi ja päättää, että pöytäkirjoissa olevia päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös**Selostus****Kh:lle saapuneet kirjeet yms.:**

1910/2025 Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 27.10.2025 (2389/2025) kunnallisvalitukseen Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksestä 8.4.2025 § 36. Hallinto-oikeus on jättänyt valituksen osittain tutkimatta ja muilta osin hylännyt valituksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen.

Seuraavien kokousten pöytäkirjat:

- Konsernijaoston pöytäkirja 20.10.2025
- Hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan pöytäkirja 22.10.2025
- Savo-Pielisen jätelautakunnan pöytäkirja 23.10.2025.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 293).

Kuopion kaupunki

Kokouskutsu

33/2025

26

Kaupunginhallitus

03.11.2025

Liitteet

Elinvoima- ja konsernipalvelujen viranhaltijoiden päätökset ajalta 22.-
28.10.2025

11

Kaupunginhallituksen muut asiat 3.11.2025

Kaupunginhallitus 03.11.2025

4/00.01.02/2025

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus merkitsee muut asiat tiedoksi.

Päätös

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on tiedoksi merkittävä asia (KH 21.10.2024 § 239).